

ЗАКОН

О ДОПУНИ ЗАКОНА О ДОПРИНОСИМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Члан 1.

У Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19 и 153/20), после члана 64б додаје се члан 64в, који гласи:

„Члан 64в

Доприноси за лица из члана 57. став 2. овог закона, која у периоду почев од 1. јануара 2015. године закључно са 30. септембром 2021. године остварују уговорену накнаду од лица које приликом исплате накнаде није обвезник обрачунавања и плаћања доприноса, утврђују се решењем пореског органа и плаћају сагласно одредбама закона којим се уређује порез на доходак грађана, које се односе на уговорену накнаду на коју се порез плаћа самоопорезивањем, остварену у том периоду.”.

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

• Проблеми које закон треба да реши, односно циљеви који се законом постижу

Разлози за доношење овог закона садржани су у потреби да се прецизније уреди утврђивање и плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање по основу одређене врсте прихода, и то по основу уговорене накнаде за извршени рад.

Основна садржина предложене допуне Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19 и 153/20 - у даљем тексту: Закон) односи се на прецизирање у погледу утврђивања и плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање по основу уговорене накнаде која је остварена у одређеном периоду, по основу које је обвезник дужан да сам обрачуна и плати допринос. Наиме, доприноси за лица из члана 57. став 2. Закона (која сама обрачунавају и плаћају допринос када остварују уговорену накнаду од лица које приликом исплате накнаде није обвезник обрачунавања и плаћања доприноса) која у периоду почев од 1. јануара 2015. године закључно са 30. септембром 2021. године остварују уговорену накнаду од лица које приликом исплате накнаде није обвезник обрачунавања и плаћања доприноса, утврђују се решењем пореског органа и плаћају сагласно одредбама закона којим се уређује порез на доходак грађана, које одредбе се односе на порески третман уговорене накнаде остварене у том периоду на коју се порез плаћа самоопорезивањем.

• Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења закона

Имајући у виду да је реч о елементима система и политике јавних прихода који се, сагласно одредбама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15-др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19 и 149/20), уводе законом, то значи да се измене и допуне тих елемената могу вршити само законом. Према томе, како се материја која се уређује овим законом односи на допринос за обавезно социјално осигурање и спада у законодавну регулативу, није разматрано, нити је било основа за разматрање њеног уређења другим законом или подзаконским актом.

• Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема

С обзиром да се ради о законској материји, одређена постојећа законска решења једино је и могуће мењати и допуњавати доношењем закона, тј. изменама и допунама закона.

Уређивањем материје доприноса за обавезно социјално осигурање законом даје се допринос правној сигурности и обезбеђује јавности доступност у погледу вођења фискалне политике, с обзиром да се закон као општи правни акт објављује и ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој правној ситуацији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Новододатим чланом 64в Закона предлаже се да, по основу уговорене накнаде која је остварена у периоду од 1. јануара 2015. године до 30. септембра 2021. године од лица које приликом исплате накнаде није обвезник обрачунавања и плаћања доприноса, доприноси се утврђују решењем пореског органа и плаћају сагласно одредбама закона којим се уређује порез на доходак грађана, а које одредбе се односе на порески третман уговорене накнаде на коју се порез плаћа самоопорезивањем, остварене су у истом периоду.

Уз члан 2.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Очекује се да ће предложена законска решења имати неутралан ефекат на буџет

1. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у закону

Предложена решења у Закону утицаће на физичка лица која остварују приходе од уговорене накнаде на које се доприноси плаћају самоопорезивањем. На утврђивање и плаћање доприноса за наведену категорију лица примењују се одредбе закона којим се уређује порез на доходак грађана, на начин да се на приходе по основу уговорене накнаде на коју се доприноси плаћају самоопорезивањем, а који су остварени у периоду почев од 1. јануара 2015. године закључно са 30. септембром 2021. године, доприноси плаћају по решењу пореског органа уколико није:

- наступила застарелост утврђивања пореске обавезе у складу са прописима који су били на снази у моменту остваривања прихода, или
- правоснажно окончан поступак утврђивања пореске обавезе, или
- пре ступања на снагу овог закона плаћена пореска обавеза у складу са прописима који су били на снази на дан настанка пореске обавезе.

Омогућено је плаћање на 120 једнаких месечних износа, тако да се наведени приходи који су остварени у календарској години у висини до 384.000 динара годишње не урачунавају у приход на који се плаћају доприноси, а нормирани трошкови су опредељени у висини од 43% од бруто прихода.

2. Какве трошкове ће примена закона створити грађанима и привреди

Предложена законска решења не стварају додатне трошкове грађанима и привреди.

3. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он стварати

Предложена решења не стварају трошкове ни грађанима ни привреди с обзиром да имају за циљ уређење обавезе по основу доприноса на уговорене накнаде за рад, који доприноси се плаћају на терет обвезника, а све сагласно одредбама закона којим се уређује порез на доходак грађана које се односе на предметну материју.

4. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Предложена решења немају за циљ стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију.

5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону

Овај закон је у поступку припреме достављен надлежним министарствима и другим надлежним органима, тако да је заинтересованим странама пружена прилика да се изјасне о предложеном закону.

У поступку припреме текста овог закона размотрене су иницијативе за измену Закона.

6. Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

Министарство финансија надлежно је за спровођење предложеног закона, за његову уједначену примену на територији Републике Србије, као и за давање мишљења о његовој примени.

Посебно истичемо да Министарство финансија, периодичним публикавањем Билтена службених објашњења и стручних мишљења за примену финансијских прописа, као и на други погодан начин, додатно обезбеђује транспарентност, информисаност и приступ информацијама, како би се и на овај начин допринело остваривању циљева постављених доношењем овог закона.

VI. ПРЕГЛЕД ОДРЕДБЕ ЗАКОНА О ДОПРИНОСИМА ЗА ОБАВЕЗНО
СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ, КОЈОМ СЕ ДОПУЊУЈЕ ЗАКОН

ЧЛАН 64В

ДОПРИНОСИ ЗА ЛИЦА ИЗ ЧЛАНА 57. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА, КОЈА У ПЕРИОДУ ПОЧЕВ ОД 1. ЈАНУАРА 2015. ГОДИНЕ ЗАКЉУЧНО СА 30. СЕПТЕМБРОМ 2021. ГОДИНЕ ОСТВАРУЈУ УГОВОРЕНУ НАКНАДУ ОД ЛИЦА КОЈЕ ПРИЛИКОМ ИСПЛАТЕ НАКНАДЕ НИЈЕ ОБВЕЗНИК ОБРАЧУНАВАЊА И ПЛАЋАЊА ДОПРИНОСА, УТВРЂУЈУ СЕ РЕШЕЊЕМ ПОРЕСКОГ ОРГАНА И ПЛАЋАЈУ САГЛАСНО ОДРЕДБАМА ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА, КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА УГОВОРЕНУ НАКНАДУ НА КОЈУ СЕ ПОРЕЗ ПЛАЋА САМООПОРЕЗИВАЊЕМ, ОСТВАРЕНУ У ТОМ ПЕРИОДУ.

ЧЛАН 2.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
--

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство финансија

2. Назив прописа

Предлог закона о допуни Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

Draft Law on supplement to Law on mandatory social security insurance contributions

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредбе Споразума и Прелазног споразума које се односе на нормативну садржину прописа

Наслов IV - Слободан проток робе, члан 37. Споразума

Наслов V - Кретање радника, пословно настањивање, пружање услуга, кретање капитала, члан 51. Споразума

Наслов VIII - Политике сарадње, члан 101. Споразума

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

Примењује се рок из члана 72. Споразума, као општи рок за усклађивање прописа.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

/

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произилазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

/

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађеност са њима

- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

У изради Предлог закона нису учествовали консултанти.